

UCHWAŁA Nr 98 RADY MINISTRÓW

z dnia 10 lutego 1951 r.

w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat państwowych przedsiębiorstw i banków.

D Z I A Ł A I.

Rozliczenia przedsiębiorstw.

R o z d z i a ł 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przepisy niniejszej uchwały stosuje się do objętych uchwałą Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych objętych budżetem centralnym (Monitor Polski Nr A-55, poz. 630) przedsiębiorstw działających według zasad rozrachunku gospodarczego i zakładów działających według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego.

2. Jednostkami centralnymi w rozumieniu niniejszej uchwały są:

- 1) centralne zarządy, dyrekcje generalne, zjednoczenia, zarządy central handlowych;
- 2) dyrekcje przedsiębiorstw wielozakładowych wchodzące w skład władz naczelnych lub podległe bezpośrednio władzom naczelnym, których zakłady działają według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego;
- 3) władze naczelne, urzędy centralne, sprawujące funkcje centralnych zarządów lub dyrekcji generalnych.

§ 2. Podległe bezpośrednio władzom naczelnym przedsiębiorstwa jednozakładowe oraz przedsiębiorstwa wielozakładowe, których zakłady nie działają według zasad pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego, rozliczają się bezpośrednio z budżetem centralnym z tytułu wpłat z zysków i pokrywania strat.

§ 3. Za przedsiębiorstwo i zakłady, podległe jednostkom centralnym, rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu wpłat z zysków i pokrywania strat dokonują te jednostki centralne.

§ 4. 1. Każda jednostka centralna otworzy dla celów rozliczeń, o których mowa w § 3, w terytorialnie właściwym oddziale Narodowego Banku Polskiego rachunek pod nazwą „Rachunek rozliczeń z budżetem z tytułu zysków i strat“, zwany dalej „rachunkiem rozliczeń“.

2. Na rachunek rozliczeń wpływają.

- 1) wpłaty z zysków, przypadające od przedsiębiorstw i zakładów określonych w § 3,
- 2) przewidziane w budżecie dotacje na pokrycie strat przedsiębiorstw planowo-deficytowych.

3. Jednostki centralne będą udzielać z tego rachunku dotacji na pokrycie strat poniesionych przez podległe im przedsiębiorstwa i zakłady w zakresie przewidzianym niniejszą uchwałą.

4. W uzasadnionych przypadkach jednostka centralna może za zgodą Ministra Finansów otworzyć rachunek rozliczeń w banku finansującym podległe jej przedsiębiorstwa lub zakłady.

§ 5. Upoważnia się Ministra Finansów do rozciągnięcia obowiązku bezpośredniego rozliczenia się z budżetem na przedsiębiorstwa i zakłady, co do których w myśl § 3 obowiązek rozliczeń z budżetem ciąży na jednostkach centralnych.

R o z d z i a ł 2.

Zasady odprowadzania na rachunek rozliczeń wpłat z zysków i pokrywania strat.

§ 6. Przedsiębiorstwa i zakłady (§ 1) obowiązane

są przelewać na rachunek rozliczeń część zysku pozostałą po potrąceniu kwot przeznaczonych na fundusz zakładowy, na planowe uzupełnienie własnych środków obrotowych oraz na inne cele przewidziane w odrębnych przepisach o podziale zysków — nie mniej jednak niż 10% zysku.

§ 7. 1. Przedsiębiorstwa i zakłady obowiązane są uiszczać na poczet należności, wynikającej z § 6:

- 1) wpłaty z zysku planowego;
- 2) wpłaty z zysku ponadplanowego na podstawie bilansów kwartalnych.

2. Ostateczne rozliczenie z tytułu uiszczonych wpłat z zysków następuje na podstawie bilansów rocznych.

§ 8. Przedsiębiorstwa i zakłady obowiązane są uiszczać wpłaty z zysku planowego w terminie do dnia 20 każdego miesiąca za dany miesiąc w wysokości $\frac{1}{3}$ planowej wpłaty na dany kwartał ustalonej w rocznym planie finansowym przedsiębiorstwa lub zakładu. Jeżeli plan finansowy przedsiębiorstwa lub zakładu nie uwzględnia podziału na kwartały, wpłaty z zysku planowego należy uiszczać we wspomnianych terminach w wysokości $\frac{1}{12}$ planowej wpłaty rocznej. Do czasu zatwierdzenia planów — wpłaty powinny być dokonywane na podstawie projektów planów.

§ 9. Przedsiębiorstwa i zakłady obowiązane są w terminie do dnia 5 drugiego miesiąca po upływie każdego kwartału dokonać rozliczeń z zysku na podstawie bilansu sporządzonego na koniec kwartału (bilansu kwartalnego).

§ 10. Jeżeli z bilansu kwartalnego wynika, że zysk od początku roku jest wyższy od zysku planowego, przedsiębiorstwo (zakład) obowiązane jest uiszczyć w terminie przewidzianym w § 9 osiągnięty zysk ponadplanowy, pomniejszony o 30% oraz o kwoty przypadające na fundusz zakładowy i na inne cele przewidziane w odrębnych przepisach o podziale zysków, przy zachowaniu jednak zasady, iż odprowadzona do budżetu kwota nie może wynosić mniej niż 10% osiągniętego zysku.

§ 11. 1. Jeżeli wynikający z bilansu kwartalnego zysk od początku roku jest niższy od zysku planowego, przypadająca od przedsiębiorstwa (zakładu) wpłata z zysku podlega obniżeniu o różnicę między zyskiem planowym a zyskiem osiągniętym, z uwzględnieniem zmniejszonych wpłat na fundusz zakładowy i na inne cele przewidziane w odrębnych przepisach o podziale zysków. Zmniejszona wpłata zysku do budżetu nie może być jednak niższa niż 10% osiągniętego zysku.

2. Nadpłaty, wynikłe w przypadku przewidzianym w ustępie poprzednim, jednostka centralna zachowuje na poczet wpłat bieżących przedsiębiorstwa (zakładu), jednakże na wniosek przedsiębiorstwa (zakładu) nadpłacona kwota podlega zwrotowi.

§ 12. Przedsiębiorstwo (zakład), które nie sporządzi bilansu kwartalnego przed upływem terminu podanego w § 9, obowiązane jest uiszczyć w tym terminie — niezależnie od dokonanych wpłat planowych — tytułem wpłaty z zysku ponadplanowego kwotę odpowiadającą 10% planowej wpłaty kwartalnej. Rozliczenie dokonanych w ten sposób wpłat nastąpi na podstawie złożonego przez przedsiębiorstwo (zakład) najbliższego bilansu kwartalnego.

§ 13. 1. Ostateczne rozliczenie wpłat z zysku powinno być dokonane przez przedsiębiorstwo (zakład) w terminie dwóch tygodni od daty zatwierdzenia bilansu rocznego.

2. Jeżeli ustalona na podstawie bilansu rocznego należna wpłata z zysku jest wyższa od sumy wpłat dokonanych (§§ 8 i 9), różnica powinna być wpłacona na rachunek rozliczeń w terminie przewidzianym w ustępie poprzednim, w przypadku zaś powstałej nadpłaty stosuje się odpowiednio przepis § 11.

§ 14. W przypadku niedokonania w terminie wpłat, o których mowa w §§ 8, 9, 12 i 13, bank finansujący dokona we własnym zakresie lub na wniosek organu finansowego albo jednostki centralnej przelewu na rachunek rozliczeń odpowiedniej sumy w ciężar rachunku operacyjnego przedsiębiorstwa (zakładu).

§ 15. 1. Jednostka centralna pokrywa co miesiąc z rachunku rozliczeń straty planowe przedsiębiorstw (zakładów) w wysokości $\frac{1}{3}$ planowej straty kwartalnej ustalonej w rocznym planie finansowym przedsiębiorstwa (zakładu) nie uwzględnia podziału na kwartały, straty planowe należy co miesiąc pokrywać w wysokości $\frac{1}{12}$ planowej straty rocznej.

2. Dotacje na pokrycie planowych strat przedsiębiorstw (zakładów) powinny być przekazane przez jednostki centralne z rachunku rozliczeń najpóźniej do dnia 26 miesiąca poprzedzającego miesiąc, za który straty mają być pokryte.

§ 16. 1. Dotacje, udzielane z rachunku rozliczeń na pokrycie planowych strat przedsiębiorstw (zakładów), podlegają rozliczeniu na podstawie bilansów kwartalnych w terminie przewidzianym w § 9.

2. Jeżeli z bilansu kwartalnego wynikać będzie, iż faktycznie poniesiona przez przedsiębiorstwo (zakład) strata od początku roku jest niższa od straty planowej, jednostka centralna bądź potrąci kwotę nadmiernie udzielonej dotacji z przysługującej przedsiębiorstwu (zakładowi) dotacji na okres następny, bądź też zarządzi zwrot nadmiernie przekazanych kwot. W przypadku niezastosowania się przedsiębiorstwa (zakładu) do zarządzenia jednostki centralnej, bank finansujący dokona na jej wniosek przelewu na rachunek rozliczeń odpowiedniej sumy w ciężar rachunku operacyjnego przedsiębiorstwa (zakładu).

3. Jednostka centralna może zarządzić comiesięczne rozliczenie udzielonych dotacji na pokrycie strat, jeżeli przedsiębiorstwo (zakład) sporządza bilanse miesięczne.

4. Jednostce centralnej przysługuje prawo zmniejszenia lub wstrzymania dotacji na pokrycie strat, jeżeli uzasadnia to stan finansowy przedsiębiorstwa (zakładu).

§ 17. Ponadplanowe straty przedsiębiorstw (zakładów) mogą być pokryte przez jednostkę centralną z rachunku rozliczeń na podstawie decyzji władzy naczelnej, uzgodnionej z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego i Ministrem Finansów.

Rozdział 3.

Zasady przeprowadzania rozliczeń z budżetem przez jednostki centralne oraz przedsiębiorstwa rozliczające się z budżetem bezpośrednio.

§ 18. Jednostki centralne przelewają nadwyżkę wpłat z zysków, jaka powstanie na rachunku rozliczeń i po pokryciu strat (§§ 15 i 17) podległych im przedsiębiorstw (zakładów), na rachunek dochodów budżetowych właściwego organu finansowego (§ 27 ust. 2) w oddziale Narodowego Banku Polskiego, w okręgu którego znajduje się siedziba jednostki centralnej.

§ 19. Jednostki centralne dokonują przelewu nadwyżek z rachunku rozliczeń w następujących terminach:

- 1) z tytułu planowych wpłat i wypłat miesięcznych — w terminie do końca miesiąca za dany miesiąc;
- 2) z tytułu wpłat i wypłat ponadplanowych — w terminie do dnia 50 po upływie kwartału;
- 3) z tytułu planowych i ponadplanowych wpłat z zysków rocznych — w terminie 1 miesiąca od daty sporządzenia rocznego bilansu zbiorczego podległych przedsiębiorstw (zakładów).

§ 20. 1. Przewidziane w budżecie dotacje na pokrycie strat przedsiębiorstw (zakładów) planowo-deficytowych przelewane będą na rachunek rozliczeń jednostek centralnych co miesiąc przed upływem terminu przewidzianego w § 15 ust. 2 do wysokości 1/3 planowanej dotacji na dany kwartał.

2. Przelew dotacji budżetowych na rachunek rozliczeń dokonywany będzie w ramach kredytów otwieranych na okresy kwartalne przez Ministerstwo Finansów na wniosek właściwej władzy naczelnej.

§ 21. 1. Przedsiębiorstwa, obowiązane do bezpośrednich rozliczeń z budżetem, dokonują przelewu wpłat z zysku na rachunek dochodów budżetowych właściwego organu finansowego (§ 25 ust. 2) w oddziale Narodowego Banku Polskiego (§ 13) przy zachowaniu zasad i terminów przewidzianych w §§ 6—13 oraz 25 i 26.

2. Straty planowe tych przedsiębiorstw podlegają pokryciu z dotacji budżetowych w trybie przewidzianym w § 20, z zachowaniem zasad ustalonych w §§ 15 i 16; przy pokrywaniu strat ponadplanowych stosuje się odpowiednio przepisy § 17.

D Z I A Ł II.

Rozliczenia banków.

§ 22. 1. Banki państwowe obowiązane są stosownie do uchwały Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 1951 r. w sprawie zasad systemu finansowego banków państwowych (Monitor Polski Nr A-4, poz. 44) wpłacać do budżetu centralnego osiągnięty zysk bilansowy po potrąceniu określonych przez Ministra Finansów kwot przeznaczonych na zasilenie funduszy: statutowego, rezerwowego i specjalnych — nie mniej jednak niż 50% osiągniętego zysku.

2. Wpłaty, o których mowa w ustępie poprzednim, powinny być dokonywane:

- 1) zaliczkowo (§ 24 ust. 1) — w wysokości 1/8 części zysku, wynikającego z zatwierdzonego przez Ministra Finansów budżetu banku na dany rok;
- 2) po upływie roku — w wysokości wynikającej z rozliczenia, sporządzonego na podstawie bilansu rocznego, zatwierdzonego przez Ministra Finansów.

§ 23. Minister Finansów może ustalać dla poszczególnych banków zaliczki z tytułu wpłat z zysku do budżetu centralnego w wysokości wyższej niż przewidziana w § 22 ust. 2 pkt 1.

§ 24. 1. Banki obowiązane są uiszczać zaliczki (§ 22 ust. 2 pkt 1) w terminie do dnia 15 pierwszego miesiąca każdego kwartału za kwartał ubiegły.

2. Ostateczne rozliczenie wpłat z zysków powinno być dokonane w terminie dwutygodniowym po zatwierdzeniu bilansu rocznego.

3. Stwierdzona na podstawie bilansu rocznego nadpłata z tytułu wpłat z zysków podlega zwrotowi.

D Z I A Ł III.

Sprawozdawczość i kontrola.

§ 25. 1. Przedsiębiorstwa (zakłady) obowiązane są w terminie 10 dni od daty zatwierdzenia ich planów finansowych przedkładać właściwym organom finan-

sowym zestawienie planowanych na dany rok (z podziałem na kwartały):

- 1) wyników (zysków lub strat);
- 2) wpłat z zysku lub dotacji na pokrycie strat.

2. Za właściwe organa finansowe w rozumieniu ust. 1 uważa się wydziały finansowe prezydiów powiatowych lub miejskich rad narodowych oraz 1. oddziały wydziałów finansowych Prezydiów Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi, w okręgu których mieści się siedziba przedsiębiorstwa (zakładu).

§ 26. 1. Przedsiębiorstwa (zakłady) obowiązane są w terminie przewidzianym dla dokonywania wpłat z zysków (§§ 8, 9 i 13) przedkładać organom finansowym, w których okręgu znajduje się ich siedziba, deklaracje wykazujące w nich wysokość dokonanej wpłaty oraz podstawy jej obliczenia bądź rozliczenia; dokonanie wpłaty powinno być na deklaracji potwierdzone przez oddział banku finansującego. Do deklaracji kwartalnej należy ponadto dołączyć kwartalny rachunek wyników na koniec danego kwartału.

2. Przedsiębiorstwa (zakłady) planowo-deficytowe obowiązane są do przedkładania organom finansowym w terminie wskazanym w § 9 deklaracji wraz z załącznikami, stwierdzającymi poniesioną stratę.

§ 27. 1. Jednostki centralne obowiązane są w terminie 10 dni od daty zatwierdzenia zbiorczych planów finansowych podległych im przedsiębiorstw (zakładów) przedkładać właściwym organom finansowym zestawienie planowanych na dany rok (z podziałem na kwartały) dla poszczególnych przedsiębiorstw (zakładów):

- 1) wyników (zysków i strat);
- 2) wpłat z zysków;
- 3) dotacji na pokrycie strat.

2. Właściwymi organami finansowymi, o których mowa w ust. 1, są wydziały finansowe prezydiów wojewódzkich rad narodowych oraz wydziały finansowe Prezydiów Rad Narodowych m. st. Warszawy i m. Łodzi, w okręgu których mieści się siedziba jednostki centralnej.

§ 28. 1. Jednostki centralne jednocześnie z dokonaniem przelewu do budżetu z rachunku rozliczeń obowiązane są przedłożyć wymienionym w § 27 organom finansowym deklaracje o wysokości dokonanego przelewu. Do deklaracji dotyczącej rozliczenia za kwartał ubiegły należy dołączyć:

- 1) zestawienie wyników poszczególnych przedsiębiorstw (zakładów);
- 2) wykaz dokonanych wpłat z zysków przez te przedsiębiorstwa (zakłady);
- 3) zestawienie wypłat z rachunku rozliczeń na pokrycie strat planowych i ponadplanowych.

2. Dokonanie przelewu z rachunku rozliczeń do budżetu powinno być potwierdzone na deklaracji przez oddział Narodowego Banku Polskiego.

§ 29. 1. Organa finansowe (§ 25 ust. 2 i § 27 ust. 2) oraz banki finansujące obowiązane są kontrolować, czy dokonane przez przedsiębiorstwa (zakłady), jak również przez jednostki centralne wpłaty z zysków obliczone są prawidłowo i zgodnie z niniejszą uchwałą.

2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości organ finansowy sporządza właściwe obliczenie z przypadającej wpłaty z zysków i wzywa do dokonania dodatkowej wpłaty lub zawiadamia o wysokości nadpłaty.

3. Dodatkowa wpłata powinna być uiszczona w ciągu 7 dni od daty doręczenia wezwania organu finansowego.

4. Przepisy ust. 1, 2 i 3 stosuje się odpowiednio do kontroli prawidłowości udzielonych przedsiębiorstwom (zakładom) dotacji na pokrycie strat.

§ 30. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego ustali sposób rozstrzygania sporów wynikłych między organami finansowymi a jednostkami centralnymi bądź przedsiębiorstwami (zakładami) na tle prawidłowości dokonanych wpłat z zysków i pokrywania strat.

§ 31. Kontrolę w zakresie rozliczeń banków z tytułu wpłat z zysków do budżetu i pokrywania strat z budżetu wykonuje Minister Finansów.

§ 32. Minister Finansów ustali wzory deklaracji, zestawień i wykazów, o których mowa w niniejszej uchwale.

D Z I A Ł IV.

Przepisy końcowe.

§ 33 W sprawach nie uregulowanych przepisami niniejszej uchwały mają zastosowanie przepisy dekretu

z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 452) i dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. R. P. z 1950 r. Nr 56, poz. 506).

§ 34. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały tracą moc obowiązującą te przepisy uchwały Rady Ministrów z dnia 17 kwietnia 1950 r. w sprawie zasad organizacji finansowej i systemu finansowego przedsiębiorstw państwowych objętych budżetem centralnym (Monitor Polski Nr A-55, poz. 630), które są sprzeczne z niniejszą uchwałą.

§ 35. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Finansów.

§ 36. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1951 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*